

Memo

Opdrachtgever:

projectnummer: 650.02.00.01.00

Onderwerp: Memo vormvrije m.e.r.-beoordeling Herziening bestemmingsplan in Weststellingwerf

Datum: 30-06-2016

1. Inleiding

N.V. Nederlandse Gasunie (hierna: Gasunie) gaat in diverse gemeenten op het tracé Zwolle-Heerenveen meerdere modificaties uitvoeren in verband met de renovatie van het regionaal gastransport (GNIP: Gasunie Network Improvement Programme). Het gaat hierbij om onder meer het verleggen, vervangen en verwijderen van leidingen, het verhelpen van dekkingsmanco's en het opgraven en verwijderen van oude afsluiters en terugplaatsen van nieuwe afsluiters.

Het aanleggen van een aardgastransportleiding is een activiteit genoemd in bijlage D van het Besluit milieueffectrapportage (D8.2). Het project overschrijdt geen drempelwaarde. Daarom moet toetsing van de milieueffecten van het project plaatsvinden in het kader van een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Deze toetsing dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EU-richtlijn milieueffectbeoordeling. Essentieel is de vraag of belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten.

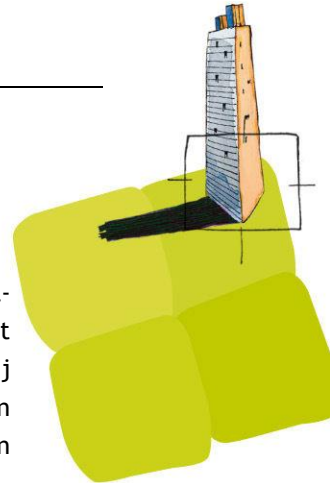
2. Leeswijzer

De memo is als volgt opgebouwd. In de volgende paragraaf wordt een beknopt overzicht gegeven van de relevante m.e.r.-regelgeving. Vervolgens worden de kenmerken en plaats van het project toegelicht. Waarna de kenmerken van de potentiële milieueffecten worden behandeld. De memo eindigt in paragraaf 6 met een aantal conclusies.

3. Wet- en regelgeving

Waarom een vormvrije m.e.r.-beoordeling?

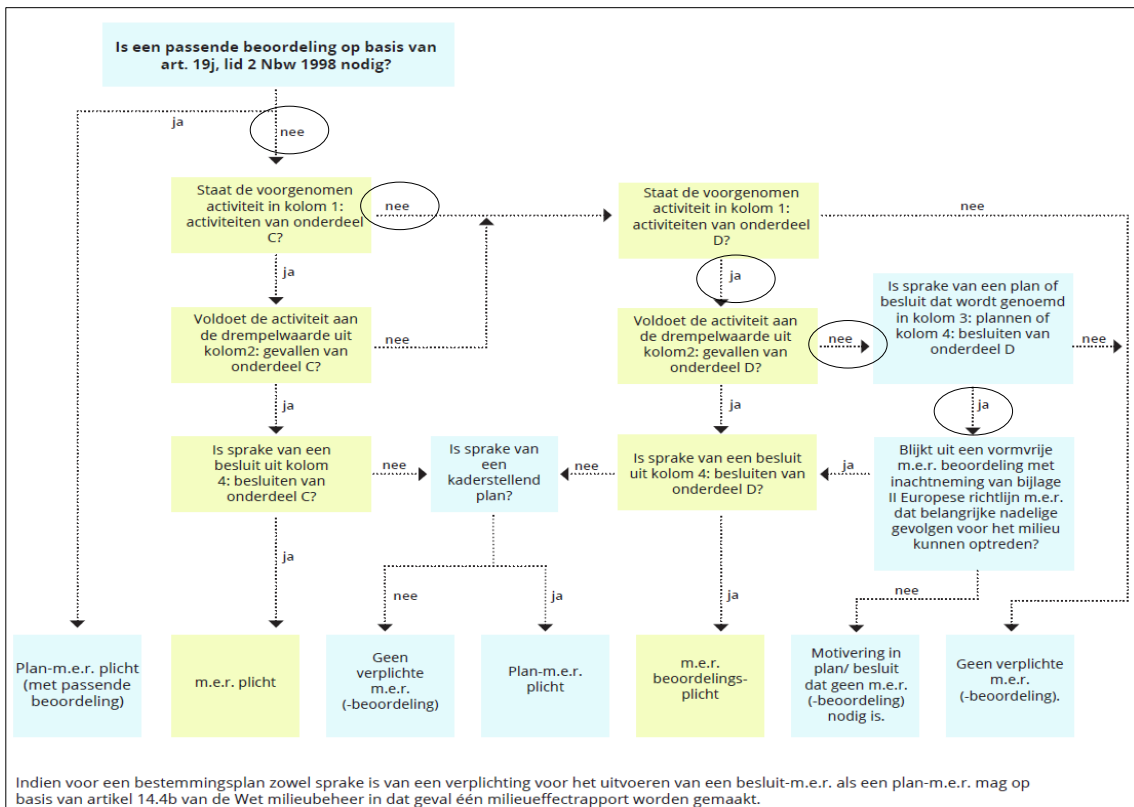
In artikel 7.2 van de Wet milieubeheer (Wm) is bepaald dat in het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) 'activiteiten', 'categorieën van gevallen' en 'categorieën van plannen' zijn opgenomen waarvoor bij het opstellen van het plan ook een milieueffectrapport moet worden opgesteld. Het betreft plannen waarbij geen sprake is van overschrijding van de in het Besluit m.e.r. opgenomen drempelwaarden (C-lijst en D-lijst), (zie figuur 1).

Figuur 1. Overzicht verplichting milieueffectrapportage en drempelwaarden (Bron: infomil)

Voor plannen waarbij geen sprake is van een overschrijding van de in het Besluit m.e.r. opgenomen richtinggevend drempelwaarden (de ‘categorieën van gevallen’), maar die mogelijk toch belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen hebben, moet een zogenoemde ‘vormvrije m.e.r.-beoordeling’ worden opgesteld. In figuur 2 is de milieueffectrapportage op grond van het Besluit m.e.r. in een schema weergegeven.

Figuur 2. Schema milieueffectrapportage (de keuzemogelijkheden met een cirkel geven het pad door het schema weer voor het bestemmingsplan in diverse gemeenten binnen provincie Friesland en Overijssel)

Toets aan het Besluit m.e.r.

Activiteiten

Bij het bepalen of voor een plan het opstellen van een milieueffectrapport nodig is, moet antwoord op de volgende drie vragen worden gegeven:

1. Is op grond van het plan een in het Besluit m.e.r. opgenomen 'activiteit' mogelijk?
2. Is op grond van het plan een overschrijding van de in het besluit opgenomen 'categorieën van gevallen' voor die betreffende activiteit mogelijk?
3. Is er sprake van een plan als bedoeld in 'categorieën van plannen' zoals opgenomen in het Besluit m.e.r.?

Is het antwoord op deze drie 'ja', dan moet er een milieueffectrapport worden opgesteld. Is alleen op de eerste en laatste vraag het antwoord 'ja', dan is het opstellen van een milieueffectrapport (in beginsel) niet nodig, maar moet wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling worden uitgevoerd. Is het antwoord op de eerste of de derde vraag 'nee', dan zijn er geen verplichtingen op grond van het Besluit m.e.r. op het gebied van milieueffectrapportage.

Is de aanleg van een aardgastransportleiding een m.e.r.-activiteit?

Het aanleggen van een aardgastransportleiding wordt als een activiteit genoemd in bijlage D van het Besluit milieueffectrapportage (D8.2):

- "De aanleg, wijziging of uitbreiding van een buisleiding voor het transport van aardgas." (D8.2).

Daarom moet toetsing van de milieueffecten van dit project plaatsvinden in het kader van een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Wat zijn de drempelwaarden?

Voor categorie D8.2 betreffende de aanleg, wijziging of uitbreiding van een buisleiding voor het transport van aardgas geldt de volgende drempelwaarde. In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een buisleiding die over een lengte van 5 kilometer of meer is gelegen of geprojecteerd in een gevoelig gebied als bedoeld onder a, b (tot 3 zeemijl uit de kust) of d, van punt 1 van onderdeel A van Besluit milieueffectrapportage.

Het bestemmingsplan heeft betrekking op de verlegging van één of meerdere bestaande gastransportleidingen. Dit soms over enkele tientallen meters. Het bestemmingsplan voorziet daarmee niet in een overschrijding van de drempelwaarden.

Wordt een bestemmingsplan genoemd in kolom 3 of 4?

Het planvoornemen betreft een bestemmingsplan en is een plan als bedoeld in 'categorieën van plannen' bij deze activiteiten. Dit betekent dat voor het bestemmingsplan het uitvoeren van een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig is.

Criteria vormvrije m.e.r.-beoordeling

De vorm van een vormvrije m.e.r.-beoordeling is weliswaar vrij, maar aan de inhoud van de beoordeling worden wel voorwaarden gesteld. In de beoordeling moeten de in Bijlage III van de Europese richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten' opgenomen zogenoemde 'selectiecriteria' worden overwogen. Deze zijn:

1. kenmerken van het project;
2. plaats van het project;
3. kenmerken van het potentiële effect.

De opbouw van de voorliggende vormvrije m.e.r.-beoordeling volgt deze voorwaarden.

4. Kenmerken en plaats van het project

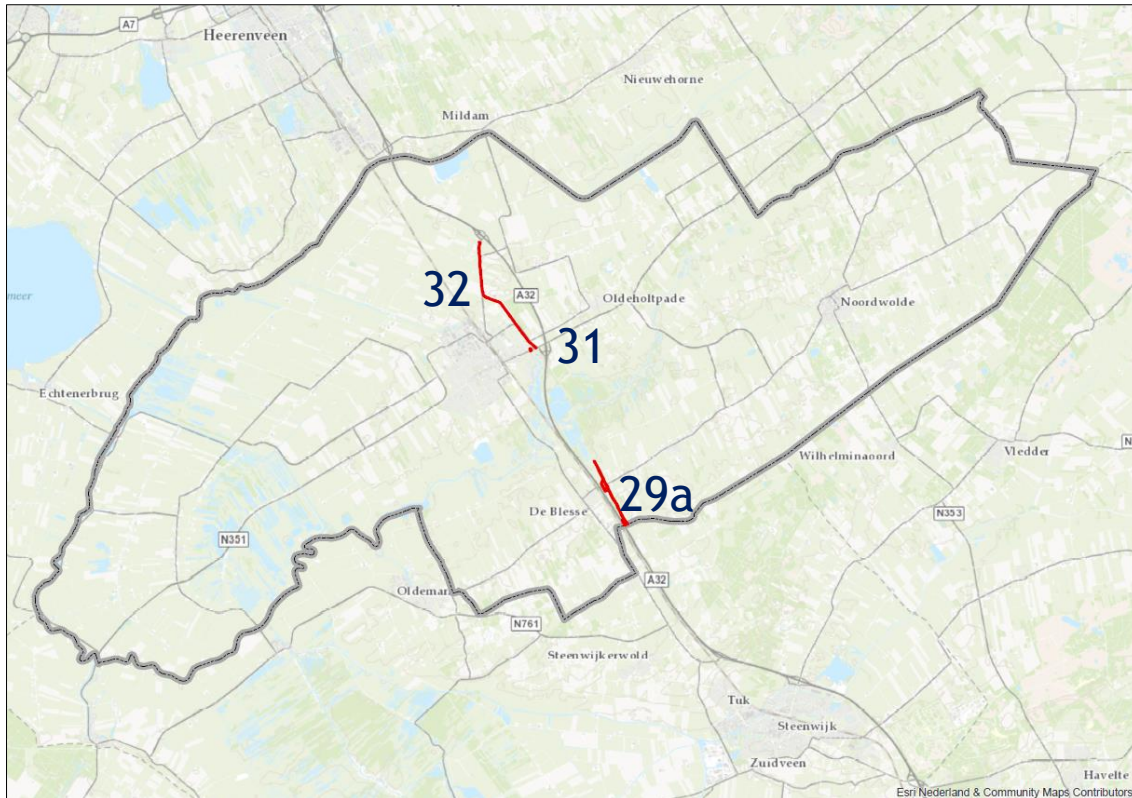
In de gemeente Weststellingwerf liggen meerdere modificaties:

- MOD29a Verlegging N-500-10-KR-062-069 De Blesse.
- MOD29b Vervangen schema's GOS Peperga.
- MOD31 Vervangen in- en uitlaatschema S-1380 GOS Wolvega.
- MOD32 Verwijderen 3600 m leiding naar de Meenthe.

Modificatie 29a betreft een tracé met een lengte van 4 km. Hiervan ligt 2 km in de gemeente Weststellingwerf, het overige deel ligt in de gemeente Steenwijkerland. Het tracé ligt ten oosten van de A32, ten noorden en zuiden van Peperga. Modificatie 29b sluit aan op modificatie 29a en ligt in Peperga. De omgeving van deze modificaties bestaat uit grasland en enkele bospercelen. Aan weerszijden van de Pepergaweg in Peperga staat bebouwing. Bij modificatie 29a en b is een nieuwe leiding in open ontgraving gepland, met een lengte van circa 2 km. De oude leiding zal worden verwijderd. Tevens zullen oude afsluiters worden opgegraven en verwijderd, nieuwe afsluiters worden teruggeplaatst en tevens wordt een schema geplaatst.

Modificatie 31 ligt in de bebouwde kom van Wolvega, ten noorden van de Stellingenweg, en ten westen van de Binnenbaan. Modificatie 31 omvat de aanleg van nieuwe leidingen in open ontgraving en het verwijderen van de oude leiding. Tevens zullen hier oude afsluiters worden opgegraven en verwijderd, en nieuwe afsluiters worden teruggeplaatst. Het gebied waarbinnen deze werkzaamheden zullen plaatsvinden heeft een omvang van circa 40 bij 50 m.

In onderstaande figuur staan de verschillende modificaties weergegeven.

Figuur 3. Modificaties in plangebied

5. Kenmerken van het potentiële effect

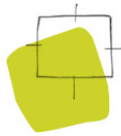
Externe veiligheid

Voor de externe veiligheid is getoetst aan de relevante wet- en regelgeving. Hiervoor is door LievenseCSO in mei 2016 een kwantitatieve risicanalyse (QRA) uitgevoerd. Uit het onderzoek 'Externe Veiligheid GNIP A-1514 Weststellingwerf - QRA' komen de volgende resultaten naar voren.

Samenvattend kan geconcludeerd worden dat wat betreft het plaatsgebonden risico alle modificaties voldoen aan de door de Nederlandse overheid in het Bevb geformuleerde eis dat het PR voor een gasleiding met een ontwerpdruk van 40 bar (waarvan hier sprake is) op een afstand van 5 m uit het hart van de leiding niet hoger mag zijn dan 10^6 per jaar.

Eveneens kan voor alle voorgenomen modificaties geconcludeerd worden dat, zowel in de huidige als in de toekomstige situatie, het groepsrisico veel kleiner is dan de in het Bevb gestelde oriëntatiewaarde van $F \cdot N^2 < 10^{-2}$. Bij geen van de beschouwde modificaties bestaat er een scenario met 10 of meer fatale slachtoffers. Conform het Bevb is er dan geen groepsrisico aanwezig.

Uit het onderzoek is gebleken dat de externe veiligheid geen belemmeringen oplevert voor de uitvoerbaarheid van het planvoornemen.

Ecologie

De eventuele effecten op natuurwaarden van de verschillende modificaties zijn beoordeeld aan de hand van de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming en soortbescherming. Hiervoor heeft Natuurbalans - Limes Divergens B.V. in mei 2016 een natuurtoets uitgevoerd naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna in het plangebied. Uit het rapport 'Quickscan beschermde natuur: GNIPA 1514 Zwolle-Heerenveen. Deelrapport gemeente Weststellingwerf' komen geen bijzonderheden naar voren. Het potentiële effect op natuurwaarden is met dit planvoornemen dan ook nihil te verwachten.

Bedrijven en milieuhinder

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de ruimtelijk-functionele afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en hindergevoelige functies (waaronder woningen) noodzakelijk. Met het planvoornemen worden echter geen nieuwe hindergevoelige of hinderveroorzakende functies mogelijk gemaakt. Enige milieuhinder dat van toepassing zou kunnen zijn is het aspect gevaar. Dit aspect is reeds in de paragraaf 'externe veiligheid' besproken.

Het effect van bedrijven en milieuhinder mag voor dit planvoornemen als nihil worden verwacht.

Erfgoed

De eventuele effecten op erfgoed van de verschillende modificaties zijn beoordeeld aan de hand van bestaande wet- en regelgeving.

Archeologie

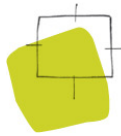
Ten behoeve van de archeologie is in april 2016 bureauonderzoek door RAAP Archeologisch Adviesbureau uitgevoerd. Uit de resultaten van het onderzoek 'Gasleidingtrace Zwolle-Heerenveen, modificaties 19, 20 en 21 en 29a, Gemeente Weststellingwerf, Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en verkennend booronderzoek' komt naar voren dat in het plangebied enkele modificaties aanvullend booronderzoek wordt aanbevolen. Het bestemmingsplan voorziet daarvoor in een regeling. Op voorhand zijn er echter geen archeologische waarden gevonden. Met inachtneming van de wettelijke plichten betreffende archeologische waarden en voorwaarden die hieraan zijn verbonden is het potentiële effect op archeologie als nihil te verwachten.

Cultuurhistorie

Het planvoornemen voorziet in het ondergronds verrichten van werkzaamheden. Het potentiële effect op cultuurhistorische waarden is dan ook nihil.

Bodem

De gebruiksfuncties van de gronden ter plaatse van de modificaties veranderen niet. Hiermee is er geen sprake van een beoogd gebruik van de gronden met een functie die gevoelig is voor een onvoldoende milieuhygiënische kwaliteit van de bodem. Daarnaast heeft het toekomstige gebruik niet meer effect op de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem dan het huidige gebruik. Het potentiële effect op bodem kan dan ook als nihil worden verwacht.

Geluidhinder

Met het planvoornemen is geen sprake van het oprichten van geluidsgevoelige bestemmingen. Tijdens het verrichten van de werkzaamheden zal er tijdelijk sprake zijn van geluidhinder. Dit zal in alle gevallen op voldoende afstand van woningen zijn. Het planvoornemen heeft dan ook een nihil effect op geluidhinder.

Luchtkwaliteit

Met het planvoornemen worden geen ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt die een structureel effect op de luchtkwaliteit hebben. Tijdens de werkzaamheden kan er echter wel sprake zijn van een emissie van fijnstof in de lucht. Deze emissies hebben een tijdelijk karakter en verplaatsen zich gedurende de werkzaamheden.

Op basis van het planvoornemen en de aanwezige lage achtergrondconcentraties van stikstofdioxide en fijnstof is er een nihil effect op de luchtkwaliteit te verwachten.

Water

Gasunie heeft inmiddels contact op genomen met het waterschap betreffende de waterhuishouding in het plangebied. Met inachtneming van de wettelijk verplichte 'watertoets' en voorwaarden die hier aan zijn verbonden is het potentiële effect op water met dit planvoornemen nihil.

Verkeer

Tijdens de werkzaamheden zal het werkverkeer in de nabijheid van het tracé en op de wegen van en naar het tracé tijdelijk toenemen. Het is echter niet de verwachting dat dit tot belemmeringen leidt. Voor het planvoornemen is het effect op verkeer nihil te verwachten.

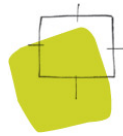
6. Conclusie

De omvang van het effect (of iets een groot effect is) wordt gekoppeld aan de wettelijke voorkeursgrenswaarde of aan de richtwaarde uit een richtlijn. De effecten zijn op basis van de in tabel 1 opgenomen schaal beoordeeld.

Tabel 1. Beoordelingsschaal

++	: milieueffecten zijn zeer positief
+	: milieueffecten zijn positief
0	: milieueffecten zijn nihil
-	: milieueffecten zijn negatief
--	: milieueffecten zijn zeer negatief

Een effect is als nihil beoordeeld wanneer er niet of nauwelijks sprake is van een effect. Wanneer er wel sprake is van een effect maar er hierdoor geen sprake is van een overschrijding van een drempelwaarde, is het effect als negatief beoordeeld. Is er ook sprake van een overschrijding van de grenswaarde dan is het effect als zeer negatief beoordeeld.

Andersom is een effect als zeer positief beoordeeld wanneer er duidelijk sprake is van een afname van de belasting of een versterking van waarden. Wanneer er wel een afname of een versterking is maar deze is niet duidelijk waar te nemen, is het effect als positief beoordeeld.

Beoordeling van de effecten

In tabel 2 is de samenvatting opgenomen van de beoordeling van het effect op de verschillende milieuonderdelen vanwege het bestemmingsplan “modificaties gastransportnet (gemeente Weststellingwerf)”.

Voor de leesbaarheid is hiervoor per (deel van het) milieuonderdeel al de beoordeling opgenomen en is de beoordeling in dit hoofdstuk beperkt tot een samenvatting. In de samenvatting is de beoordeling beperkt tot de beoordeeling van het grootste effect. Als voorbeeld: de beoordeling van de verschillende delen van het milieuonderdeel natuur loopt uiteen van nihil tot negatief. Het grootste effect is dan negatief. In de samenvatting is het milieuonderdeel natuur dan ook als negatief beoordeeld. Uit de omschrijving van de effecten in paragraaf 5 is af te leiden waarom het effect zo is beoordeeld. Deze omschrijving geeft daarmee mogelijk ook een aanwijzing voor het beperken of voorkomen van het effect.

Tabel 2. Beoordeling van de milieueffecten van de modificaties in Staphorst

milieuonderdeel	beoordeling
Externe veiligheid	0
Ecologie	0
Bedrijven en milieuhinder	0
Erfgoed	0*
Bodem	0
Geluidhinder	0
Luchtkwaliteit	0
Water	0*
Verkeer	0

* Op basis van bekende informatie potentiële effect

Conclusie

Het bestemmingsplan “modificaties gastransportnet (gemeente Weststellingwerf)” heeft geen belangrijk potentieel negatief effect op het milieu. Het opstellen van een milieueffectrapport voor het bestemmingsplan is dan ook niet nodig. Wel zijn er aanvullende onderzoeken nodig betreffende archeologie en water.